

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

16 אוגוסט 2010

ת"א 09-09-26386 מור נ' אזולאי

בפני כב' השופט דן מור, שופט בכיר

התובע גל מור

נגד

הנתבע חן אזולאי

1

פסק דין

2

1. התובענה שבפני עניינה בהפרת זכויות יוצרים, כאמור בחוק זכויות יוצרים, תשמ"ח-2007 (להלן - "החוק"), כשההפרה נשוא התובענה הינה פרסומו של מאמרו של התובע, שפורסם קודם לכן כדין באתר האינטרנט Ynet (להלן - "המאמר"), באתר המסחרי של הנתבע ברשת, אתר "ניהול מקומי", ללא קבלת אישורו או הסכמתו של התובע או של בעלי ומנהלי אתר Ynet לפרסום זה. המחלוקות בתובענה זו הינן על עצם הפרסום המפר וכן, לחלופין, בגובה הנזק.

9

2. "עותק מפר", כאמור בסעיף 1 לחוק, הוא עותק של יצירה שיש בה זכויות יוצרים ליצורה. על פי האמור שם, "יצירה ספרותית" כוללת יצירה המבוטאת בכתב. מאמרו של התובע, כפי שפורסם באתר Ynet, עבורו שולמה לתובע תמורה מהאתר, הינו "יצירה ספרותית", וב"כ הנתבע אינו חולק על כך. למקרא המאמר (ראה בענין זה נספח א' לכתב התביעה, בחלקו השני), ברור שיש בו מקוריות וביטוי למחשבותיו של הכותב בנושא המאמר (ראה ע"א 2790/93 EISENMAN נ' קימרון, פ"ד נד(3) 817, 828), וכאמור בסעיף 11(5) לחוק, קיימת לתובע זכות יוצרים במאמרו הנ"ל גם אם הוא מעמידו לרשות הציבור, כאמור בסעיף 15 לחוק.

18

בסעיף 15 נאמר כדלקמן:

"העמדה של יצירה לרשות הציבור היא עשיית פעולה ביצירה כך שלאנשים מקרב הציבור תהיה גישה אליהם ממקום וממועד לפי בחירתם".

23

ואכן, המאמר הועמד על ידי התובע ואתר Ynet לרשות הציבור, בפרסום באתר האינטרטי, כנראה בנספח א' הנ"ל. הנתבע אינו רשאי להפר את זכויות התובע, כיור הציורה. על פי האמור בסעיף 47 לחוק, כל העושה ביצירה כל פעולה מהפעולות הנזכרות בסעיף 11 לחוק –

"בלא רשותו של בעל זכות היוצרים – מפר את זכות היוצרים, אלא אם

כן עשיית הפעולה מותרת לפי הוראות פרק ד'".

29

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

16 אוגוסט 2010

ת"א 09-09-26386 מור נ' אזולאי

1
2 התובע, על מנת להסיר כל ספק לענין זכותו ביצירה, הציג את נספח ב' לכתב התביעה,
3 אישור אתר Ynet על העברת כל זכות יוצרים ביצירה, המאמר, אם קיים בידי האתר,
4 לזכות התובע בלבד.

5
6 טענת התובע היא כי הנתבע פרסם את המאמר באתרו, "ניהול מקומי", ללא רשותו
7 והסכמתו. למעשה, פרסום זה, באתר "ניהול מקומי", שאף הוא פורסם כאמור בסעיף
8 11(5) לחוק, הינו פרסום מפר, פרסום ללא רשות הנתבע או אתר Ynet, ופרסום זה אינו
9 מוגן כפרסום מותר.

10
11 הנתבע טוען כי אין מדובר כלל בפרסום כאמור בסעיף 11(5) לחוק, והורדת המאמר
12 ושמירתו באתר "ניהול מקומי" נעשתה לצרכי עיון פרטי במאמר, במסגרת זכותו ל"שימוש
13 הוגן", כאמור בסעיף 19 לחוק, דהיינו – לימוד עצמי, ואולי דיווח עיתונאי בעתיד.

14
15 נראה לי כי אין ממש בטענות הנתבע.

16
17 3. התובע העיד כי הקליד את שם או כותרת מאמרו, כפי שפורסם ב-Ynet, במנוע החיפוש
18 "גוגל", ומצא קישור למאמרו באתרו של הנתבע "ניהול מקומי". צילום של מסך המחשב
19 בו מוצג המאמר באתר "ניהול מקומי" הוא נספח א' לכתב התביעה, חלקו הראשון.
20 מקריאת המסך ברור שהנתבע העתיק את המאמר, הותיר את שמו של התובע כמחבר
21 המאמר, שינה במעט את צורתו וחלוקתו לפסקאות, הותיר את הקישורים הפנימיים
22 שבמאמר למקורות או אתרים אחרים, ובשולי הפרסום אף מופיע כי זכויות היוצרים הם
23 ל"ניהול מקומי".

24
25 על פי עדותו של המומחה עומר כהן, מומחה לאבטחת מידע ברשת ולחקירות מחשב,
26 שהגיש את חוות הדעת ת/1, ושחוות דעתו הוגשה בהסכמה, מדובר בקובץ שהועתק
27 מ-Ynet, בהתאמה מלאה לתוכן המאמר. מסקנתו היא שהכתבה של גל מור (התובע), אכן
28 מופיעה באתר "ניהול מקומי", כפי שתועד בקובץ המקורי. המומחה הסביר שמנוע
29 החיפוש "גוגל" אוסף את הנתונים על פי הקישורים, מקישור לקישור, ומכאן שאם גילה
30 התובע ב"גוגל" את הכתבה המפורסמת באתר "ניהול מקומי", חייב להיות קישור לכתבה
31 זו.

32
33 הנתבע טוען כי לא יצר כל קישור. כל מה שעשה, כדבריו (בעמ' 10 לפרוטוקול) –
34 "אני מודה שמה שמופיע בנספח א' לכתב התביעה אכן הופיע באתר
35 שלי. אני לא מכחיש, אני הסברתי את זה כל הזמן. הייתי מוריד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

16 אוגוסט 2010

ת"א 09-09-26386 מור נ' אזולאי

1 חומרים בלילה לאתר לתוך מגירה שלי, זה לא פורסם באף מקום, ואז
2 הייתי קורא את החומר ומחליט מה לעשות אתו. זה נמצא בתוך
3 המגירה שלי, אם הוא לא היה כותב בדיוק את צמד המילים הוא לא
4 יכול היה להגיע לזה".

5
6 אולם המומחה מסביר שגרסה זו אינה יכולה להיות האמת. אדם המבקש להעתיק
7 לשימוש עצמי, לצפיה מאוחרת, יכול באמצעות שני קליקים על העכבר לשמור לעצמו
8 עותק – "נכנס לעותק ועושה שמור קובץ" (עמ' 19 לפרוטוקול). כדי להעתיק לתוך האתר,
9 כך שיווצר קובץ שמנוע החיפוש "גוגל" יוכל לאתרו, יש צורך בפעולה יותר "מורכבת
10 ומסובכת" – "יש ליצור רשומה חדשה באתר (פוסט), ובאופן ידני להכניס אליה את
11 התוכן... לאחר מכן להכניס בשדה נפרד את הכותרת. לכן המסקנה שלי שזה לא פשוט
12 לעשות כמו "שמור קובץ"."

13
14 עובדה נחרצת היא שמאמרו של התובע הופיע כקישור לאתר "ניהול מקומי". על מנת
15 שהדבר ייעשה, אין מדובר אך בהעתקה ושמירה לעיון פרטי, כגרסת הנתבע. בית המשפט
16 אף אינו מאמין לגרסתו, וזאת מעבר להתרשמותו השלילית מעדותו והתנהגותו, וזאת בגין
17 מספר עניינים. הראשון, העובדה כי העתק מפר אחר נמצא באתר "ניהול מקומי", כנראה
18 במוצג ת/6. באתר "ניהול מקומי" פורסם מאמר של הכתב אדר שלו, שפורסם ב-y.net,
19 בנושא האינטרנט, אליו ניתן להגיע מקישור בדף הבית של האתר. גם כאן טוען הנתבע כי
20 "הוריד למגירה" את הכתבה, והסברו לצילום המסך המוצג לו הוא ש- "אולי מי שהעלה
21 את זה העלה את זה ככה, ואנחנו הורדנו את זה אחרי 10 דקות".

22
23 מיהו האלמוני ש"העלה את זה", מיהם "אנחנו" שהורידו את הפרסום אחרי עשר דקות?
24 ומכל מקום – גם 10 דקות של פרסום מפר מהווה הפרת זכויות יוצרים. הנתבע לא טוען כי
25 קיבל את הסכמתו של אותו כתב לפרסום באתרו.

26
27 השני הוא העובדה כי הנתבע נוהג להשתמש בחומרים ויצירות מוגנות, ללא רשות. הוכח
28 בפני כי גם תנאי השימוש באתר "ניהול מקומי", כפי שצולמו מתוך האתר (ת/4), זהים
29 לחלקים מתקנון שהוכן על ידי עו"ד ניר קוריס, באתרו הנקרא "תקנון Co.il" (ת/5). (ראה
30 סעיפים 11, 12, 18, 20, 21 ועוד). לא היה בפיו של הנתבע כל הסבר לכך, פרט לטענת בא-
31 כוחו כי מדובר ב"דברים סטנדרטיים". גם המומחה סבור כי נחזו באתר מספר כתבות
32 נוספות שמקורן באתרים אחרים (ראה חוות הדעת סעיף 4.21).
33

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

16 אוגוסט 2010

ת"א 09-09-26386 מור נ' אזולאי

השלישי הוא פעילות הסרה או מחיקה מסיבית של כתבות שהופיעו באתר "ניהול מקומי",
ממש לאחר הגשת כתב התביעה, כמפורט בחוות דעת המומחה, סעיף 8.6. המומחה מצא
שכתבות רבות שפורסמו קודם לכן, החיפוש אחריהן עתה מחזיר הודעה כי "העמוד חסר"
(סעיף 5.6 לחוות הדעת).

הרביעי הוא נסיונות התחמקות הנתבע מטענות ב"כ התובע כי אתר "ניהול מקומי" הינו
אתר מסחרי ממש. התובע מספר בעדותו כי הבחין עת גלש באתר ב"באנרים" (פרסומות
ברשת). אין להאמין לגרסת הנתבע כי מדובר אך בפרסום חינמי. גם מפרוטוקול מנהלי
הרכש והאספקה ברשות המקומית מתאריך 18.8.08 (ת/3), עולה כי ההתקשרות של
העמותה עם אתר "ניהול מקומי" ועם הנתבע הינה מסחרית, בתמורה כספית לפרסומי
העמותה. והעיקר - בדף הבית של אתר "ניהול מקומי" מופיע קישור ל"פרסמו אצלנו",
דהיינו, קריאה לקבלת פרסומות. לא ניתן לקבל את דברי הנתבע כי מדובר אך במהלך
שנועד מלכתחילה להקמת אתר מסחרי, כוונה זו נדחתה, אך הקישור לא נמחק (עמ' 12
לפרוטוקול). מכל מקום, גם אם, לגרסתו, הוא העלה פרסומות בחינם מתוך כוונה שבעתיד
האתר יהיה מסחרי, הרי בפנינו קבלת טובת הנאה מיידית שבעתיד תמומש כספית. הנתבע
עושה כל מאמץ להקטין את ערך ומהות האתר שהוא מנהל כבר מספר שנים.

התובע הוכיח את פרסום "הפרסום המפר" וזאת על ידי הנתבע, באתרו.

4. ועתה לשאלת הנזק.

בכתב תביעתו טוען התובע לזכותו לפיצוי ללא הוכחת נזק, כאמור בסעיף 56(א) לחוק,
בסכום שלא יעלה על 100,000 ₪. בסעיף 56(ב) לחוק מונה המחוקק את השיקולים שעל
בית המשפט לשקול בקביעת הפיצוי כאמור - (1) היקף ההפרה, (2) משך זמן ההפרה, (3)
חומרת ההפרה, (4) הנזק הממשי שנגרם לתובע, להערכת בית המשפט, (6) מאפייני פעולתו
של הנתבע, (7) טיב היחסים שבין התובע והנתבע, (8) תום לבו של הנתבע.

בענין שיקולים אלו, וב"כ הנתבע מתייחס בסיכומיו לשלושת השיקולים הראשונים
ושלושת השיקולים האחרונים, יש לומר את הדברים הבאים.

היקף ההפרה אינו גדול. מדובר במאמר אחד שפורסם באתר הנתבע. אלא שכתבת
מאמרים אלו הינה פרנסתו ומומחיותו של התובע, ואין לפגוע בו בפרסומים מפרים
כלשהם, ובמיוחד כשמדובר בפרסום המוצג לציבור הגולשים ברשת. כל גולש בגוגל שהיה
מחפש את המאמר, היה מופנה מיד גם לאתר "ניהול מקומי".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

16 אוגוסט 2010

ת"א 09-09-26386 מור נ' אזולאי

מועד ההפרה הינו, ככל הנראה, זמן לא רב לאחר פרסום המאמר ב-Ynet ב-2.6.09, ועד לאחר הגשת התביעה, או עם הגשת כתב ההגנה, בחודש ספטמבר 2009. אולם, פעולת ההסרה נבעה כל כולה אך מעצם הגשת התביעה, ואם התובע לא היה מוצא את מאמרו בחיפוש ב"גוגל", אין לדעת מתי היה המאמר מוסר מאתר "ניהול מקומי", אם בכלל.

חומרת ההפרה אינה מזערית, כפי שמנסה ב"כ הנתבע להדגיש בסיכומיו. כפי שנאמר קודם לכן, ענייננו בפרסום מפר, בריש גלי, תוך פגיעה קשה בזכות היוצרים של התובע. כידוע, על בית המשפט לשים לנגד עיניו את המגמה העיקרית שבדיני זכויות יוצרים – הרתעתו של המפר ושל מפריס פוטנציאליים אחרים (ראה ע"א 592/88 שגיא נ' עזבון המנוח אברהם ניניו ז"ל, פ"ד מו(2) 254, 266).

לא היו בין התובע והנתבע כל יחסים. הנתבע לא טרח לפנות ולבקש מהתובע את הסכמתו לפרסום. הנתבע פעל בדרך דומה אף במקרים אחרים, ולמזער – פעם אחת נוספת, כפי שהוכח. הנתבע ניצל את מומחיותו בתחום על מנת לעשות שימוש במאמרים וכתבות מוגנות על מנת לשוות נופך רציני וענייני לאתר "ניהול מקומי", וזאת, על פי דבריו, מתוך כוונה להפוך בעתיד לאתר מסחרי, אם כי חזקה עליו כי לא לשם שמיים הפעיל את האתר במשך כ-7 שנים.

השיקול החמישי – הרווח שצמח לנתבע מההפרה – הינו ממשי, אף אם התובע לא יכול היה להוכיח את שיעורו הכספי. הנתבע לא יכול היה שלא לדעת ולהבין היטב את מהות מעשיו כמפרסם פרסום מפר, בניגוד להוראות החוק.

ב"כ התובע אף טוען לפיצוי בגין הפגיעה בזכות המוסרית, כאמור בסעיף 45 לחוק. לטענתו, פגע הנתבע בזכותו של התובע ל"שלמות יצירתו ועיוות היצירה כדי להסתיר את שמו של התובע". אולם "זכות מוסרית" היא זכותו של היוצר כי שמו יקרא על יצירתו ושלא יוטל פגם או סילוף ביצירה. במקרה זה הנתבע השאיר את שמו של התובע ככותב המאמר, לא הטיל כל פגם או שינוי בכתבה, ואף שינוי מבנה היצירה אינו ממשי ואינו פוגע בכל דרך במאמר ובתוכנו. על כן, התביעה בראש נזק זה – נדחית.

לבסוף טוען התובע לפיצוי בגין "עשיית עושר ולא במשפט". אף אם יש ממש בטענה זו, הרי הטענה לא הוכחה. התובע נכשל בהוכחת הרווח שהפיק הנתבע מהפרסום המפר. אמנם המפר חייב לשלם לבעל הזכות לפחות את דמי השימוש הראויים עבור השימוש שנעשה, אולם התובע אף לא ניסה להוכיח מהו גובה דמי השימוש או השכר שהיה נדרש עבור פרסום מאמר שכזה באתר נוסף, מעבר לאתר Ynet, האתר שהזמין את המאמר או ששילם עבורו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

16 אוגוסט 2010

ת"א 09-09-26386 מור נ' אזולאי

ממילא צמצם התובע את תביעתו לסך של 100,000 ₪, בצרוף הוצאותיו, וסכום זה שווה לפיצוי ללא הוכחת נזק, כאמור בסעיף 56 לחוק.

5. לאור כל האמור לעיל, לענין השיקולים לכאן ולכאן כמפורט לעיל, ולאור החובה להרתיע את הנתבע ואת הרבים, הנני פוסק לתובע פיצוי, ללא הוכחת נזק, בסך של 30,000 ₪ נכון להיום.

אשר על כן, הנני מצווה על הנתבע לשלם לתובע את הסך של 30,000 ₪ וכן את הוצאותיו בסך 20,000 ₪ בתוספת מע"מ, שכר המומחה, נכון ונושא ריבית לתאריך הגשת התביעה, וכן שאר הוצאות המשפט ושכ"ט עו"ד כולל בסך 10,000 ₪ בתוספת מע"מ, כשסכומים אלה נושאים ריבית כחוק מהיום ועד התשלום בפועל.

ניתן היום, ו' אלול תש"ע, 16 אוגוסט 2010, בהעדר הצדדים.

דן מור, שופט בכיר

